

BROODFONDSEN DE ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSDEKKING 2.0?

In de media is er momenteel volop aandacht voor de broodfondsen: voor- en tegenstanders spreken zich uit, al dan niet genuanceerd. Er wordt gesproken over concurrentievervalsing, eenzijdige informatieverstrekking aan de ondernemers met betrekking tot het risico van arbeidsongeschiktheid en het zou geen volwaardig alternatief zijn voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering. In dit artikel de broodfondsen nader bekeken.

arbeidsongeschiktheidsrisico. Voor de zomer van 2015 zal dit onderzoek worden aangeboden aan de Tweede Kamer.

Een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor alle ondernemers hebben we gehad in de periode van 1998-2004 in de vorm van de WAZ. Het einde van de WAZ is mede bepaald doordat ondernemers aangaven graag zelf te beslissen over het al dan niet afdekken van het financiële risico van arbeidsongeschiktheid.

WAT IS HET BROODFONDS

Het broodfonds is in de beleving van de zelfstandig ondernemer een aantrekkelijk alternatief voor de traditionele arbeidsongeschiktheidsverzekering:

geen hoge premies, bonus- en met elkaar

Om bij het begin te beginnen, de doelgroep van de broodfondsen en arbeidsongeschiktheidsverzekeraars is de ondernemer. Volgens de Belastingdienst is een ondernemer iemand die voor eigen rekening en risico een onderneming drijft. Toch vindt de BV Nederland het belangrijk dat deze zelfstandige een regeling treft voor het geval hij of zij arbeidsongeschikt wordt. Deels komt deze

zorgzame houding voort uit een stuk eigenbelang (uiteindelijk kan er bij arbeidsongeschiktheid recht ontstaan op een bijstandsuitkering) en deels uit een zorgplicht horende bij onze aloude verzorgingsstaatsprincipes.

Inmiddels laat het kabinet het interdepartementaal zzp-beleidsonderzoek uitvoeren naar de oorzaken van de snelle opkomst van zzp'ers, de positie van deze zelfstandigen in het sociaalzekerheidsstelsel en hun eventuele verzekeringen tegen het

Heeft u de mogelijkheid van deelname aan een broodfonds al eens besproken met uw cliënt?

zorgen voor elkaar door brood op de plank te brengen als het nodig is.

Het is een informele vereniging met minimaal 20 en maximaal 50 leden; allen ondernemers die grotendeels afhankelijk zijn van het inkomen als zelfstandige. Zij openen ieder een rekening op hun eigen naam en storten daarop een vooraf bepaald maandbedrag van minimaal 33 en maximaal 100 euro. De administratie wordt verzorgd door een club, genaamd de Broodfondsmakers. Zij rekenen eenmalige opstartkosten voor het op te richten broodfonds en daarna een nominale maandelijkse bijdrage aan de leden voor de administratie. Er is geen leeftijds- of medische selectie voor het deelnemen aan het broodfonds. Lid worden van een bestaand broodfonds kan alleen op voordracht van een ander lid en na instemming van de overige leden.

Bij ziekte en arbeidsongeschiktheid zullen de overige leden het vooraf overeengekomen bedrag uitkeren. Maximale uitkeringsduur is twee jaar. Er is alleen sprake van 50 procent en 100 procent arbeidsongeschiktheid en de eigenrisicoperiode ligt gemiddeld op één maand, alles vooraf vastgelegd in een reglement. De uitkeringen worden gedaan onder het schenkingsrecht en blijven qua grootte binnen de schenkingsvrijstelling van 2.092 euro per persoon per jaar. Uit de genoemde ervaringen blijkt dat de deelnemers in het broodfonds niet alleen de financiële bijdrage leveren, maar ook dat zij elkaar helpen met praktische oplossingen om de arbeidsongeschiktheidsperiode te verkorten. De leden kennen immers elkaar en hebben een gezamenlijk belang in deze.

VOORBEELD

Boekhouder Adrie Kortekaas is in 2010 gestart als zelfstandig ondernemer en heeft ervoor gekozen om geen arbeidsongeschiktheidsverzekering af te sluiten, omdat hij het risico van uitval als te laag beschouwt. Op aanraden van een zakelijke klant van hem is hij op 1 januari 2012 ingestapt in het regionale broodfonds. Het fonds telt, met Adrie erbij, dertig leden. Adrie kiest voor een maandelijkse bijdrage van 50 euro. Dit geld maakt hij over naar zijn broodfondsspaarrekening en daarbovenop ontvangt hij een maandelijkse factuur voor 10 euro administratiekosten. In 2014 valt

Adrie uit door rugklachten en meldt hij zich voor 50 procent arbeidsongeschikt. Na een maand van ziekte ontvangt hij van de overige broodfondsdeelnemers ieder 50 euro, in totaal $29 \times 50 \text{ euro} = 1.450 \text{ euro}$ per maand, gedurende zijn arbeidsongeschiktheid, maximaal twee jaar. Adrie merkt dat een aantal leden voor hem taken kunnen overnemen, zoals het vervoer naar klanten en een deel van zijn administratieve taken.

De voorwaarden om lid te worden van een broodfonds zijn dat je minimaal een jaar ondernemer bent (DGA, in VOF of welke ander ondernemingsvorm dan ook) en minimaal 750 euro per maand verdient.

Om een beeld te geven van de omvang: er zijn inmiddels (stand 1 april 2015) 136 broodfondsen in Nederland, exclusief 20 broodfondsen

in oprichting met in totaal 5.200 deelnemers.

Het is een snel groeiend initiatief, met inmiddels landelijke dekking, dat met name de echte zzp'ers moet aanspreken, volgens de oprichters.

Zij benoemen op

hun website de verschillen met de arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en wijzen daarbij op de mogelijkheid van een gecombineerde voorziening: broodfonds dat maximaal twee jaar uitkeert en een arbeidsongeschiktheidsverzekering met een eigenrisicoperiode van twee jaar.

ADVIESMOGELIJKHEDEN ONAFHANKELIJK INKOMENSADVISEUR

Nu een eerlijke vraag aan u, beste lezer/inkomensadviseur van zakelijke cliënten: heeft u de mogelijkheid van deelname aan een broodfonds al eens besproken met uw cliënt?

U wordt geacht als onafhankelijk inkomensadviseur de financiële risico's van ziekte en arbeidsongeschiktheid aan uw klanten inzichtelijk te kunnen maken. En mocht de klant een oplossing wensen voor dit financiële risico, dan is een arbeidsongeschiktheidsverzekering afsluiten niet de enige mogelijke oplossing.

UWV biedt startende ondernemers de mogelijkheid om de werkne-

mersverzekeringen voort te zetten na einde loondienstverband of uitkeringssituatie, mits zij zich tijdig aanmelden, namelijk binnen dertien weken na beëindiging van hun verplichte werknemersverzekeringen. In maart 2015 zijn er door D66-leden Kamervragen gesteld aan minister Asscher over onder andere de mogelijkheden om bij UWV verzekerd te blijven en is gevraagd om de genoemde dertien weken te verlengen naar een jaar na uitdiensttreding. Hierop heeft de minister geantwoord dat van deze verlenging geen sprake zal zijn, omdat hij vreesst voor negatieve selectie. De kans dat zich vooral zzp'ers gaan melden die dreigen ziek of arbeidsongeschikt te worden is naar zijn mening te groot.

Een combinatie van vrijwillige voortzetting bij UWV én deelname aan een broodfonds zou een optie kunnen zijn. Maar deze is er echter niet voor starters, omdat een starter al een jaar hoofdzakelijk ondernemer moet zijn voordat hij/zij lid kan worden van een broodfonds.

CONCLUSIE

Een broodfonds is een alternatieve vorm van financiële vergoeding bij ziekte of arbeidsongeschiktheid van ondernemers. De financieel adviseur kan aan zijn zakelijke klant begrijpelijke uitleg geven over zo'n broodfonds. Hij/zij heeft immers de vaardigheden en competenties om de ondernemer te helpen bij het bepalen wat voor hem of haar het meest passend is.

De lijst van mogelijkheden wordt alleen maar groter. Die zijn, in willekeurige volgorde:

- zelf sparen voor tegenvallers door ziekte of arbeidsongeschiktheid in welke vorm dan ook;
- een arbeidsongeschiktheidsverzekering afsluiten, inclusief de vangnet-AOV;
- vrijwillige voortzetting van de werknemersverzekeringen ZW en/of WIA bij UWV;
- deelname aan of het zelf oprichten van een broodfonds.

Alle combinaties daarin zijn mogelijk. En de wens van de klant geschiede. ●

Christa Jacobs

De auteur is werkzaam als trainer/consultant bij Enkwest Opleiding & Advies B.V. te Apeldoorn.

Er is geen leeftijds- of medische selectie voor het deelnemen aan het broodfonds